AZTAG
JOURNAL ARMÉN. QUOTIDIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳՆԵՆՔՆԵՐ

ՄԻՒՐԻՈՒ տար. 550, վեցամսեայ 300 ՈՍԿԻ.
ԱՐՏԱՀԱՄՆ. տարի. 7, վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ارتاك

جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՀՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
ՅՈՒՆԻՍ 21
1933

ԳԻՆԸ
ՀԱՍՏ
2.50 Ս.Դ.

Է ՏԱՐԻ | Ամեն առաւոտ պէտք է բեր բերէ ազգային հացդ | Տնօրէն — խմբագիր՝ ՀԱՍԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրներ չեն վերադարձուիր | Թիւ 75 (913)

Մէջտեղը կանգնած Հանրապետութեան նախագահ Ն. Վ. պրն. Շարլ Տէպպաս, շրջապատուած յոբելեար վեհափառով, բարձրաստիճան անձնաւորութիւններով եւ եկեղեցականներով.

Նկար՝ ԱՊԿԻ.

Աջուակից Վեհափառին աջ կողմը նստած Լիբանանի կրթական Տնօրէն Ն. Վ. Էմիր Ձէմիլ Շեհապ, որ երկար եւ սիրալիր տեսակցութիւն ունեցաւ Վեհափառներու հետ.

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐՈՒԱՆ ՓԱՌԱՇՈՒՔ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՆՐ. ՆԱԽԱԳԱՀՆ ՈՒ Բ. ԳՕՄԻՍԷՐԻ ՓՈԽԱՆՈՐԴԸ ՆԵՐԿԱՅ ԳՏՆՈՒԵՑԱՆ

Պ. Շարլ Տէպպաս Ս. կարգի պատուանշան նուիրեց Ծնրուանգարդ Հայրապետին

Անցած կիրակի, 18 Յունիսին տօնուեցաւ Կիլիկիոյ Ծերունազարդ Հայրապետի կաթողիկոսութեան երեսունամեայ տարեդարձը։

Համաձայն նախապէս եղած կարգադրութեանց, մասնաւոր յանձնախումբ մը, ընտրուած ազգային իշխանութեան կողմէ, պէտք եղած անհրաժեշտութիւնները ըրած և պատրաստութիւններ տեսած էր, արժանավայել չուքով տօնելու համար կաթողիկոսի յոբելեանը։ Շաբաթ օրուընէ արդէն կաթողիկոսարան հասած էին Թեմակալ եպիսկոպոսները, Դամասկոսէն, Հալէպէն և Լաթաքիայէն։ Սիւրիոյ և Լիբանանի զանազան շրջաններու ազգային թաղական մարմինները շնորհաւորական նամակներ ղրկած էին։

Կիրակի առաւօտ, Պէյրութէն դէպի Անթիլիաս բազմամարդ կառաւանները սկսած էին քալել, արտայայտելու համար իրենց որդիական շնորհաւորութիւնները Ծերունի Հայրապետին եւ ներկայ գտնուելու ղպրեվանքի հանդիսաւոր երգեցողութեանց։ Օրուան պատարագիչն էր Գեր. Եղիշէ Արք. Կարօեան և մեծ թիւով քահանաներ և Թեմակալ եպիսկոպոսներ կը հետևէին արարողութեանց։ Ընդարձակ եւ կեղեցին ծայրէ ծայր լեցուած էր հաւատացեալներով։ Աթոռակից Վեհափառը մօտ մէկ ժամ տևող հոգեշունչ քարոզով մը օգտակար Թելադրութիւնները ըրաւ և շեշտեց ժողովուրդին պարտականութիւնները։ Եկեղեցական արարողութիւնները չվերջացած, վար իջաւ յոբելեար կաթողիկոսը և առաջնորդուեցաւ եկեղեցի։

Դժբաղդաբար շատ երկար տևեց եկեղեցական արարողութիւնը և հազիւ ժամը 12ին վերջացաւ, որմէ վերջ կաթողիկոսարանի ընդունելութեան սրահին մէջ, Հայրապետը ընդունեց պաշտօնական մարմիններու և ժողովուրդի շնորհաւորութիւնները ու բարեմաղթութիւնները։ Մեր բարեպաշտ ժողովուրդը կարգով և կանոնաւորութեամբ համբուրեց Հայրապետի աջը։

Լիբանանի Ազգային Գաւառական ժողովի Ատենապետ պրն. Յակոբ Տէր Մելգոնեան, յանուն ազգային երեսփոխանական ժողովի շնորհաւորեց վեհափառը և յանձնեց գրաւոր ուղերձ մը։ Գաւառական Ատենապետին հետևեցան ազգային զանազան մարմիններու ներկայացուցիչները։ Սակայն, դժբաղդաբար ժամանակը շատ անցած ըլլալով, վեհափառը ստիպուեցաւ իսկոյն առանձնանալու իր սենեակը՝ հանգիստի համար։ Որով շատեր չկրցան անձամբ շնորհաւորել վեհափառը։

Պէտք է խոստովանիլ որ թերի էր կազմակերպութիւնը կէս օրէ առաջուան հանդիսութեանց, որուն գլխաւոր արգելքը եղաւ եկեղեցական արարողութեանց այնքան երկարիլը։

*Կէս օրէ վերջ ժամը 3ին վերապահուած էր ամենափառաւոր հանդէսն ու ընդունելութիւնը։ Կաթողիկոսարանի մուտքի դուռը դրօշազարդուած էր Ֆրանսական և Լիբանանեան դրօշակներով, կանաչ

հաւատար զօր միշտ ի յուշ բերած են մեր համայնքին հանդէպ։

Հայ համայնքը յերմօրէն չնորհակալութիւն կը յայտնէ Գ. Գ. Հովհաննէս Քէ Լիբանանեան իշխանութեանց, ինչպէս նաև կրօնական ներկայացուցիչ ներուն որոնք բարեհաճութիւնը ունեցան իրենց բարձր ներկայութեամբը պատուել սոյն Ծոբելեանական հանդէսը, անոր մասնաւոր փայլ մը տալով։

Սակէ վերջ, ոտքի ելաւ հանրապետութեան նախագահը և խօսքը ուղղելով վեհափառին, ըսաւ.

Ձեր Վեհափառութեան կը ցուիրեմ Լիբանանի առաջին կարգի պատուանշանը, որովհետեւ դուք ձեր ազգին եւ համայնիին երկար տարիներ անձնուիրաբար ծառայած էք եւ ձեր ժողովուրդին հանդէպ Լիբանանցիներու սէրն ու գուրգուրանքը ապահոված.

Ապակէ վերջ խօսեցաւ Աթոռակից վեհափառը ֆրանսերէն լեզուով և շնորհակալութիւն յայտնեց հովանաւոր եւ տեղական իշխանութեանց իրենց ցոյց տուած համակրական վերաբերմունքին համար, հանդէպ հայ ժողովուրդին։

Հանրապետութեան նախագահը և ներկայ պաշտօնական անձնաւորութիւնները կարգաւ շնորհաւորեցին վեհափառը, որմէ վերջ հիւրասիրութեան շամբանիայով և կարկանդակով։

Շնորհաւորական բազմաթիւ հեռագիրներ հասան Հալէպէն, Դամասկոսէն և Կիպրոսէն։ Սիւրիոյ հանրապետութեան նախագահ Ն. Վ. Մուհամէտ Ալի պէյ Ասատ ղրկած էր հետեւեալ հեռագիրը. «cus կը ցաւիմ որ չի կրցայ ներկայ ըլլալ Ձեր Վեհափառութեան յոբելեանին. ընդունեցէք ջերմ շնորհաւորութիւններս։

Ժամը 6ին հանրապետութեան նախագահը և բարձրաստիճան հիւրերը հրաժեշտ տուին և բակին մէջ նկարուեցան պր. Ապէլի կողմէ։

Կարգապահութեան հսկող ժանտարմայի ուժերը, ամբողջ օր, ոչ մէկ տգեղ դէպք և անկարգապահութիւն արձանագրեցին։ Ամէն բան անցաւ կանոնաւոր և անաղմուկ։

Վեհափառի յոբելեանին առթիւ եղած են նաև կարգ մը նուիրատուութիւններ։ Պրն. կարապետ Տէմիրճեան, բնիկ կեսարացի, վեց մէթր երկարութեամբ թանկարժէք գորգ մը նուիրած է։

Ի՞ՆՉ ԿԸ ԳՐԷ ԷԼ ԱՀՐԱՐ

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐՈՒԱՆ ՀԱՆԴԷՍԻՆ ՀԱՄԱՐ

20 Ցունիսի թիւին մէջ «էլ Ահրար» կը գրէ.—

Հայ օրթոտոքս ժողովուրդը, կիրակի օր փայլուն ցօնակատարութիւն մը բրաւ, Ն. Ս. Օ. Կիլիկիոյ կաթողիկոսի կաթողիկոսութեան երեսունհարիւրեակ եւ Ազիզ Հաստամեան եռորդ տարեդարձի առթիւ։ Կաթողիկոսութեան կեդրոնին մէջ հաւաքուած շատ մեծ բազմութիւնը, իր անդրանիկ հունձքը տուաւ յանձին 11 ընթացաւարտներու։ 7 Հայ, 3 օրթոտոքսեայ և մէկ այլ յոյն։

Հանդէսը տեղի ունեցաւ 14 Ցունիսին, երեկոյեան ժամը 8ին, քաղաքիս Անկլօ—Ամերիկեան եկեղեցիին մէջ։ Շէնքը հոն և ընտրանի միջազգային բազմութեամբ մը կանուխէն լեցուած էր։ Օրուան պատշաճ փոքր պատմուճանէք մը վերջ բեմ բարձրացաւ Ամերիկեան Համալսարանի նախագահը Տր. Պայարտ. Տաճ, յորդելի նախագահը չուրց կէս ժամ տեւող իր ուղերձին մէջ յիշեց կրօնական և բարոյական դաստիարակութեան հոյակապ դերը ընկերութեան մէջ և այդ ուղղութեամբ յիշեց քանի մը անձերու անուններ որոնք այդ մարզին մէջ մեծ ծառայութիւններ մատուցին ընդհանուր մարդկութեան։ Կրօնքը ըսաւ բանախօսը պէտք է որ մարդոց հոգեկան և բարոյական պէտքերուն գոհացում տայ և Քիստոսի կրօնքը գոհացում կուտայ։ Դուք այդ կրօնքին մշակները պիտի ըլլաք, մշակները սիրոյ և ծառայութեան։

Այս գեղեցիկ ուղերձէն վերջ Ճեմարանին Նախագահը Տր. Կրինգնէյտի եւ ուսուցչապետ Բրոֆ. Լեւոնեանի սիրոյ տաք բաշխուեցան վկայականները։

Այս առթիւն ընթացաւարտներն էին։

Աստուածաբանական հիւղէն՝

Պրն. պրն. Նուհանն Տ. Մկրտիչեան, Միհրան Մ. Քէօրօղլուեան, Նէսիմ Լ. Մելիտոնեան, Յովհաննէս Ե. Սարգիսեան, Եսայեփ Է. Շէմմաս, Կարապետ Ս. Թիւլբեան, Ֆէրիտ Ա. Զօհրէ։

Կրօնական դաստիարակութեան հիւղէն՝

Գ. պ. Օկրոքին Ս. Պէհիր, Խարաչամպոս Լ. Խարաչամպեան, Հաննա Ն. Ղաբիպ։

Իսկ ընկերային ծառայութեան հիւղէն.

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ

ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏԻՑ ՀԱՆԴԷՍԸ

Քաղաքիս մէջ տարիէ մը ի վեր հաստատուած Աստուածաբանական Ճեմարանը որ կազմուած էր Աթէնքի և տեղւոյս Աստուածաբանական դպրոցներուն միացումովը, իր անդրանիկ հունձքը տուաւ յանձին 11 ընթացաւարտներու։ 7 Հայ, 3 օրթոտոքսեայ և մէկ այլ յոյն։

Հանդէսը տեղի ունեցաւ 14 Ցունիսին, երեկոյեան ժամը 8ին, քաղաքիս Անկլօ—Ամերիկեան եկեղեցիին մէջ։ Շէնքը հոն և ընտրանի միջազգային բազմութեամբ մը կանուխէն լեցուած էր։ Օրուան պատշաճ փոքր պատմուճանէք մը վերջ բեմ բարձրացաւ Ամերիկեան Համալսարանի նախագահը Տր. Պայարտ. Տաճ, յորդելի նախագահը չուրց կէս ժամ տեւող իր ուղերձին մէջ յիշեց կրօնական և բարոյական դաստիարակութեան հոյակապ դերը ընկերութեան մէջ և այդ ուղղութեամբ յիշեց քանի մը անձերու անուններ որոնք այդ մարզին մէջ մեծ ծառայութիւններ մատուցին ընդհանուր մարդկութեան։ Կրօնքը ըսաւ բանախօսը պէտք է որ մարդոց հոգեկան և բարոյական պէտքերուն գոհացում տայ և Քիստոսի կրօնքը գոհացում կուտայ։ Դուք այդ կրօնքին մշակները պիտի ըլլաք, մշակները սիրոյ և ծառայութեան։

Այս գեղեցիկ ուղերձէն վերջ Ճեմարանին Նախագահը Տր. Կրինգնէյտի եւ ուսուցչապետ Բրոֆ. Լեւոնեանի սիրոյ տաք բաշխուեցան վկայականները։

Այս առթիւն ընթացաւարտներն էին։

Աստուածաբանական հիւղէն՝

Պրն. պրն. Նուհանն Տ. Մկրտիչեան, Միհրան Մ. Քէօրօղլուեան, Նէսիմ Լ. Մելիտոնեան, Յովհաննէս Ե. Սարգիսեան, Եսայեփ Է. Շէմմաս, Կարապետ Ս. Թիւլբեան, Ֆէրիտ Ա. Զօհրէ։

Կրօնական դաստիարակութեան հիւղէն՝

Գ. պ. Օկրոքին Ս. Պէհիր, Խարաչամպոս Լ. Խարաչամպեան, Հաննա Ն. Ղաբիպ։

Իսկ ընկերային ծառայութեան հիւղէն.

ՁԱՄԲՈՒ ՅՈՒՇԵՐԷՍ

ԹԱՓԱՌՈՒՄՆԵՐ

Արեւելքի մէջ Հնդկաստանը, այդ բազմամիլիոն, մեծաւարած և պատմական երկիրը, ընդհանրապէս եղեր է միշտ աւար տիրապետութեանց առկայ։ Մեծեր էր (չնորհիւ կրօնի, կրօնական դաստիարակութեան) այդ երկրին մէջ գինուորական բարձր ոգին։ Կռուելու և քաղաքական ազատութեան համար մեռնելու վեհ կիրքը, իսկապէս՝ վաղո՛ւց է որ չունէր, հնդիկ, արիական այդ կրաւորականն և մեղկ ժողովուրդը։

Հնդիկները կապուած էին մոլեռանդօրէն իրենց կրօնական բազմաթեակ ծէսերուն և հայրենիքի անկախութենէն աւելի կը մտածէին իրենց հոգեկան աշխարհի անկախութեանն ու ազատութեանը համար։

Հին փիւնիկեցիները, որոնք Արեւելքէն գաղթած և հաստատուած են Լիբանանի և Միջերկ.ին կողերուն և Արեւել.-ի վրայ, Քրիստոսէ 3000 տարիներ առաջ նոյն հնդիկներուն նման իրենց քաղաքական ազատութենէն աւելի կը մտահոգուէին կրօնով և կը հետաքրքրուէին զուտ առևտրական խնդիրներով։ Փիւնիկեցին եթէ կերթար իր յանդուգն նաւարդներով մինչև Ցունաստան, Սպանիա և Ֆրանսա, մինչև Բրիտանիա և Գալիք,— մէկ նպատակ ունէր, ապրո՛նք առնել և ապրո՛նք փոխադրել իր հայրենիքը։ Անոնք չէին երթար այդ երկիրները կազմակերպուած, կարգապահ զինուորական բանակներով ու զէնքերով։

Մեծն Աղեքսանդրի և Հռովմի լեգէոնները որոնք արշաւած են մինչեւ Հայաստանի, Պարթևաստանի, Ինդոսի և Գանգէսի սահմանները, առևտրական, անահասկան մտահոգութիւններէն զատ, անոնք ախրեր են նաև այդ երկիրները քաղաքակրթելու։

Եւ չըլլալով ամէն բանէ առաջ գինուորական ազգ, հին փիւնիկեցին մեծ է միշտ աւար ազգերու տիրապետութեանը համար, մինչև մեր օրերը։

* * *

Ապրիլեան արևագեղ առաւօտ մը, առաջին անգամ ըլլալով ոտքերս կը դնեմ փիւնիկէի դաշտային հողին վրայ։ Առաջին անգամ կ'աղուսնամ միւրիական և լիբանանեան ազգային դրոշակները, որոնք ֆրանսականին հետ կը ծածանին Պէյրութի պաշտօնական, պետական չէնքերուն վրայ։ Իմ առաջին ուշադրութիւնս դրաւոր կ'ըլլան այս քաղաքին մարդկային, ցեղերու միխերը։ Ահա, երիտասարդ մարոնիթներ, իրենց երկա՛ր ֆէսերով, եւրոպական կամ տեղական զգեստներով, իրենց հպարտ դէմքերով, խելքի արթնայութիւններով։ Անոնք հագեր են սեւ կամ սպիտակ կաւէ չալվարներ, կարճ պատմուճան (էնթարի), ունին յորեանագոյն կամ թուխ դէմքեր և կը խօսին արաբերէնին հետ նաև ֆրանսերէն ֆիւրուքեամբ։ Անոնք Արեւելքի միւս կողմերու (կ. Պոլիս, Իզմիր) ծնողներու և հրեաներու նողկալի սարկամտութիւնը չունին։

Հոս զուք տեսնելով արաբները մտածէն, կրնաք զանոնք բազդատել հելլէնական ժողովուրդին հետ։

Արաբական և յունական հանճարը մեծ նմանութիւններ ունին։ Արաբները ալ եր են մեծ երևակայութեան մը։ Գիտեն իրերը, տարկները, դէմքերն ու գէպքերը խայտրենել մեծցնել։ Անոնք նորանոր բաներու, գեղեցիկ բաներու և հրաշքներու անյագ ծարաւն ունին միշտ։ Անոնք սիրեր են և կը սիրեն անվերջ, ձի նախիր, զէնք գործածել, ազուր առարկաներ, զարդեր, զարդեղէններ ունենալ։ Անոնք կը սիրեն պատմութիւներ, պատմութիւնները ոգիմի, կռիւներու, սիրային...

Արաբները խօսքի վարպետ են, խօսիլ գիտեն։ Սիրահար են մանաւանդ բարպատասխանել ազատ ոտարկան է։ Ձէնքը գուցէ իրենց սիրած ատաղձն է։ Ձեն կըրնար երկար ժամանակ ուրիշի մը, օտար լուծին տակ մնալ։ Կը սիրեն փոփոխութիւնը, չարժումը, արագութիւնը, ազատութիւնը։

Հիմա միայն, հիմա միայն կը հասկնամ, թէ՝ ինչպէ՞ս կարողացած է այս խելացի ցեղը, օր մը, գալով արաբական կիզիչ և չոր ու ամայի անապատներէն, իր յաղթանակի զէնքերը հասցնել Ինդոսի և Գանգէսի ափերէն մինչև Սպանիա, մինչև Ֆրանսա։ Արաբը պաշտամունքի չափ յարգանք ունի դէպի իրեն վերին պետը։ Արաբը սարկանալու չափ հնազանդութիւն ցոյց կուտայ դէպի իր հրամանատարը։ Ոչ մէկ զինուոր գուցէ այնքան հաւատարիմ կրնայ եղած պատերազմի դաշտերուն վրայ, որքան արաբ զինուորը։

Ի հարկէ, Արաբական կայսրութիւնը ունեցաւ իր յաջողութեանը համար չատ մը նիւթական, կրօնական, բարոյական պատճառներ։ Բայց եթէ արաբը յաղթեց Բիւզանդիոնի, Ասորիքի, Լիբանանի, Հայաստանի, Պարսկաստանի, Հնդկաստանի, Սպանիոյ, հարաւային Ֆրանսայի և հիւսիսային Աֆրիկէի ամբողջ երկայնքի երկրներուն — ունէր առաջին և կարևոր պատճառ իր արագաշարժութիւնը։

Հիմա՛ կը հասկնամ դարձեալ, թէ՝ ինչո՛ւ, Դրդ դարուն, Տարօնի դաշտերուն վրայ, հայկական զրուժին չրաժարեցաւ Ապուրահմանի անապատական գինուորներէն։ Արաբը կեցած տեղը կը յարգի, կ'ուժայ, կ'ուժի, յաճախ կ'ուզէ նետուիլ որպէս ազատ, որպէս անզուսպ ալիք։

Արաբներու, մարտնիքներու և սիւրիացիներու դիմագծերը ա՛նքան նման են հայկական, յունական դիմագծերուն։ Անոնք կ'ուզեն ամէն ինչ լսել, ամէն ինչ տեսնել, ամէն բան գիտնալ։ Հետաքրքիր և սուր միտք ունին։

Ուժը և վառնգը սիւրիացի ժողովուրդին համար կրնա՞ք ձեն գտնէք։

Միւս կողմէ քուն կրցը եթէ Ներսպայի մէջ վազուց կարմնցուցած է իր նշանակութիւնը, Արեւելքի ժողովուրդներուն համար անիկա դեռ ամէն բան է։ 1860—1863ի գէպքերը այս երկրին մէջ բոլորին ծանօթ են։ Ինչ վերաբերի եւ հերոսական քաջութիւններ ցոյց չի տուին լիբանանցիները այդ թուականներուն, բարբարոս Թուրքին դէմ։

Պէյրութը կարելի է ըսել կէս-եւրոպական և կէս-արևելեան քաղաք մըն է մեծ։ Հին, արևելեան երկար և նեղ չուկաներուն, փողոցներուն կողքին նորե՛րը կը չինուին, նորե՛րը կը բարձրանան։ Քաղաքին մէջ տեղ տեղ պարտէզներ՝ աքասիաներով, ԹՔենիներով, նռենիներո՛վ, Թզենիներով և զանազան ուրիշ պաղատու և վայրի ծառերով ու ծաղիկներով լեցո՛ւն։

Երբ կ'անցնիք պուլներու չուկաներէն, կը պարմանք անոնց առատութեանը վրայ։ Անոնց գեղեցիկ բոլորները ձեր երևակայութիւնը կը փոխադրեն դէպի արևելքի մրգաստաններն ու պարտէզները՝ որոնք ա՛նքան չնորհալի կեղպով երգուած են զանազան ժամանակներու ընթացքին, արաբ, հայ, պարսիկ և այլն բանաստեղծներու կողմէ։ Մտածե՛ք սա թանգարանին և հնավաճառներու խանութներու ցուցափեղկերուն։ Դուք հոն կը տեսնէք պարսկական, քուֆիան, եգիպտական, փիւնիկեան, սելեւկեան, հռովմէական, բիւզանդական, խաչակիրներու և արաբական զարդեր ու պղինձներ, ոսկեզրուզ, արծաթագեղ զէնքեր ու զրահներ, սաղաւարտներ և վահաններ, հողէ նաչխուն սափորներ, ամաններ, բազմաթիւ մէջառյներ, տարաշներ, դրամներ և տրաձաններ։ Ծեռայ, գորգե՛ր, գորգե՛ր։ Հայկական և արևելեան գորգեր...

Հին Թրքական եւ արաբական ազգային տարազներու տարբերութիւնը մեծ է հոս։ Նոյնպէս Թուրքի եւ սեմական ցեղի կերպարանքին միջև բաժանումը խիստ զգալի է։

Ահա՛ ցեղերը հին Փիւնիկէի եւ Սիւրիոյ։ Անոնք ունին բարձր եւ նիհար, ղուստ եւ պողպատէ մկաններ, յաճախ գէմք, ցայտուն հակառ։ Ահա՛ Դամասկոսի չէյխերը, կրօնականները, իրենց հոգեւորական երկար տարազներով, փաթթոցներով։ Ահա՛, անապատի պէտուիններ ու պէտուհիններ իրենց խեղճկրակ դէմքերով, փնթի տզատ հագուստներով։

Պէյրութը Սիւրիոյ եւ Լիբանանի Բարիզն է։ Ինչպէս որ Ֆրանսայի մայրաքաղաքին մէջ դուք կը տեսնէք Ֆրանսայի գաւառական քաղաքներու, եւրոպական և Ասիական երկիրներու բոլոր մարդկային դէմքերն ու տիպարները, տարազներն ու գոյները. ձեւերն ու պահակերները,— Պէյրութի մէջ ալ դուք կը տեսնէք Եւրոպական թէ ասիական բոլոր բոլոր մարդկային թիփերն ու ժողովրութիւնները, լեզուներն ու տեսորներ։

Իսլամուհիները մեծ մասամբ քօղարկուած են, Ինո 70 տկան թուականներու Քրիստոնեայ կիներն ու աղջիկները նոյն պէս դուրս կուգային իրենց բնակարան. ներէն քօղածով ծածկուած։

Քրիստոնեայ տարր կիներն ու աղջիկները կը հագուին եւրոպացիի մը նման։ Ունին ճոպան։ Զարգացած են։ Անոնք ինչպէս եւ երիտասարդները, Ֆրէներու եւ այլ կրօնական եւ աշխարհական ընկերութիւններու, նման պետական դպրոցներու մէջ է որ կառնեն իրենց ուսումը։

Լիբանանցի աղջիկներու գեղեցկութիւնը։ Անոնք առհասարակ սիրուհասակ են, փոքրիկ եւ նազը մարմնական ուժով։ Անոնք դէմքը ուելի կլորաձեւ է քան հալէպցին։ Անոնք ունին խոշոր, խարտեաշ եւ քա՛ւ աչքեր։ անոնց աչքերուն քաղցրութիւնը ուղղակի եզական է։ Անոնք ունին քիչ մը վայրի, վհատուած դէմք և ամպկուն մէկ և մարմին։ Դուք տեսնելով Լիբանանի հրեաւհիները, իսկոյն ակամայ կը վերադարձնէք «Երգ Երգոց»ի հերոսուհիին։

(ճ) Ա. ԱՃԷՄԵԱՆ

(վերջ առաջին մասի)

Հ. Մ. Ը. Մ.

Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղիս տարեկան ընդհանուր ժողովը տեղի պիտի ունենայ Ցունիս 25 կիրակի կէս օրէ առաջ 9.30ին, Հայ Ազգ. վարժարանի մանկապարտէզի սրահին մէջ։

ՕՐԱԿԱՐԳ Ա.— Ցեղեկաւտւութիւն եւ տատեսութիւն վարչութեան

Բ.— Ընտրութիւն նոր »

Գ.— » պատգամաւորներու

Ներկաներու թիւր մեծամասնութիւն պիտի համարուի։

Վ. ԱՐԶՈՒԽԻԼԵԱՆ

ԱՆՀԱՒԱՏԱՐԻՄ ԿԻՆ ԱՆՀԱՒԱՏԱՐԻՄ ԱՄՈՒՍԻՆ

ՈՐ՞Ն Է ԱՒԵԼԻ ՅԱՆՑԱՒՈՐԸ

Խօսդր այս նիւթին շուրջ, Աբեւելցի է։ Իսլամական կրօնին կր պաշտպանէ։ Հեղինակաւոր դէմ է։ Ներկայացուցիչ է Եւրոպայի, Արեւմուտքի Մարօքի մահմետականներուն։ Ցօդրհնեց է Փարիզի իսլամ կրթական բարձր հաստատութեան մը։

— Այո՛, կինը աւելի յանցաւոր է։ Բացատրեցէ՛ք։ Չեմ ուզեր բսել, որ դէպքերը, պարագաները պատճառ կրլլան, որ կինը ըլլայ առաւել կամ նուազ աւելի մեղաւոր, բայ ամուսինը, մարդը։ Կինը առհասարակ միշտ անհատաւորիմ է։ Անիկա անհատաւորիմ է ըլլալ բնախօսական, հոգեբանական եւ բնկերային տեսակետներով։ Մարդը աւելի հակամէտ է ցանկութեան։ Այրը աւելի օտար եւ դիւրութեամբ կ'նեղարկուի փորձութեան։ Անիկա կունենայ ցանկութեան կիրթ, իսկոյն, որ տեսնէ կին մը։ Չեմ բսեր, որ ցանկալով՝ ճաեւ անպատճառ պիտի սթէ կնոջ մարմինն ու հոգին, իրապէս։ Ըլլայ Նուրպացի, ըլլայ մահմետական, մարդուն կնոջ հանդէպ ունեցած կիրթ բնազդական է։ Մարդը կր գնահատէ կինը, ի՛նչ տեսակ ալ ըլլայ, ցանկութե՛ն այրերով։ Կրնր այդպես չէ։ Այս այսպես է։ Որովհետեւ Աստուած այդպէս է սեռերն կինն ու մարդը։

Աստուած սեռերնց զոյգր միայն սեռնծագործելու համար։ Բազմացնելու երկիրը բնակչութեամբ, մարդկայինե հակնեռով։ Եթէ կարելի ըլլար, որ կինը ամէն ամիս զաւակ մր ածխարհ բերէր, այն ժամանակ մեկ ամուսինե մր պիտի բաւեր իրեն համար։ Բայց անիկա, տարին միայն կառող է զաւակ մր ծնիլ։ Մինչդեռ, այրը կրնայ մեկ ամուսնան մեջ բազմաթիւ զաւակներ հասցնել, մեռնեմալով տաս մր կիներու հետ։

Այո՛, գիտեմ, եւրոպացիները կր մեղադրեն իսլամները, բազմակնութեան համար։ Գալով ինձի, ես բազմակին չեմ։ Նաեւ իմ օուրջինեներս, բարեկամներս։ Բայց նկատեցէ՛ք, որ Աբրահամ, Մովսես՝ բազմակին էին։ Մոհամմէտը բազմակնութեան թիւը իջեցուց չորսի։

Մարգարէն խօսելով բազմակին ամուսինի մր, որ իր բոլոր ուներ տարաշները հաւասար սիրով զանէ։ Ըսաւ՝ Դուն սթիկա չպիտի կրնաս։»

Այսպէս չկ'ըսէ մեզի Դուրանը։ Կը մեղադրեմ մեզ միտս, որ ամուսինեներու անհատաւորմութեան վրայ կր նայինե դրական աչիերով։

Բոլոր անհատներր իսկութեան մէջ ցոյն հրաւիրմներ ունեն։ Բայց նկատի առնմամբ մր հեռատեսներ, արդիներ։ Ի՞նչ կայ բան մր՝ ա՛յնման ծանր եւ վնասակար, ըա՛ն տեսնել, որ ընտանիքի մր մէջ կր գտնուի անհատ մր հեռատես արդի։ Ոչինչ կայ բան մր՝ ա՛յնման ծանր եւ վնասակար, ըա՛ն տեսնել, որ ընտանիքի մր մէջ կր գտնուի անհատ մր հեռատես արդի։ Ոչինչ կայ բան մր՝ ա՛յնման ծանր եւ վնասակար, ըա՛ն տեսնել, որ ընտանիքի մր մէջ կր գտնուի անհատ մր հեռատես արդի։

Ոչ ոք կրնայ ուրանալ, որ Ասուած ստեղծած է մարդոց ցանկալու ունեցելու օտս մր կիներ։ Այսպես, մարդուն պարագան միտս տարբեր է կիներ ունի այնպիսի բնախօսական, մարմնական կազմութիւն մր, որ ամուսինը բախտաւորած է անկէ հեռու մնալ տաս անգամ, երկար ժամանակ եւ իր բնութիւնը բոլ չի տար որ կարողանայ երկար ատեն հաւատարիմ մնալ իր կնոջ։

Կիներ աւելի յանցաւոր է քան մարդը, այո՛։

ՍՊԻՏԱԿ ԳԻՇԵՐՆԵՐ

ՏՈՍՏՈՑԵՎՍԿԻ Թարգմ. ԱՐՏԱԿ

— Պատուի՛ր, գոչեցի սարսափահար, պատուիրն չունիմ ես։

— Բայց եթէ կ, զայն պատմել կը խոստանայիք ինծի։ Ես յետոյ, ամէն մարդ պատմութիւն ս'ունի։ Առանց որ և է պատմութեան ապրեցա՞ք։ Ինչպէ՞ս կրցաք։

— Այո, առանց պատուիրեցայ։ Ես ինծի համար ապրեցայ։ ես ինծի համար ապրեցայ, այսինքն առանձին, առանձին, բոլորովին առանձին։ կ'լսրոնէ՞ք թէ ի՞նչ կը նշանակէ այս բառը։

— Ինչպէ՞ս, առանձին, ձեր կեանքին մէկ օրևէ մարդ չճանչցա՞ք։

— Շատ մը մարդիկ, և սակայն միշտ առանձին։

— Այդ պարտքային դուք որևէ մարդու հետ չէ՞ք խօսիր...

— Բացարձակապէս ո՛չ, օրևէ մարդու հետ։

— Տարօրինակ մարդ։ Բացատրեցէ՛ք։ Սպասեցէ՛ք, կր դուշակեմ, հաւանօրէն իմինիս պէս մեծ մայր մը ունիք, կայր է, ինչպէս իմ մեծ մայրս, ու մինչեւ վերջին տեսնները չէր ձգեր որ տեսնէն զուրս ելլէի։ Այսպէսով խօսիլն անգամ կը մոռնայի։ Երկու տարի կայ, չորութիւն կ'ընէի, այն ատեն չդիզգեցաս իրենինին գնդասեղեց, ու կերեւակայէք անցուցած օրերնիս...։ Ան դուլպայ կը հիւսէ հակառակ կոյր ըլլալուն, ու ես իրեն բարձրաձայն ընթերցումներ կ'ընեմ։ Այսպէս երկու տարի մնացի, գնդասեղուած։

— Ա՛խ, Աստուած իմ, ինչ դժբախտութիւն։ Չէ՛, ես մեծ մայր չունիմ։

— Ու եթէ չունիք, ինչո՞ւ ատուր կր մնաք։

— Մտիկ ըրէք, կուզէ՞ք գիտնալ թէ ով եմ ես։

—Կը խնդրեմ։

— Բառին բա՛ւն ատումովը։

— Բառին բուն ատումովը։

— Լա՛ւ, ահա՛, ես տիպ մըն եմ։

— Տի՛պ մը, ի՞նչ տիպ, գոչեց մանկահասակ աղջիկը բարկանալով խնդալ, կարծէք թէ տարի մր ամբողջ խնդալու առիթ ունեցած չըլլար։ Բայց չատ զուարճալի էք դուք։ Ահա նստարան մը, նստի՛նք, ո՛չ ոք կ'անցնի, ո՛չ ոք մեզ պիտի լսէ։ Սկսեցէք ձեր պատմութեան, որովհետև քիչ առաջ կը խոստանայիք զիս, դուք ալ պատմութիւն մը ունիք։ Նախ, ի՞նչ է տիպ մը։

—Տիպ մը՝ ծիծաղելի մարդ մըն է, պատահականքի խըն-դալ սկսելով, յաղթուած իր մանուկ խնդուքէն, նկարագիր մըն է, բան մըն է...։ Բայց գիտէ՞ք ինչ է երազուն մը։

— Սրտա՞ւն մը։ Ներեցէք, ես ալ երազուն մըն եմ։ Ինչո՞ւ կ'անցնէիք մտքէս այդ երկա՛ր օրերուն, մեծ մայրիկիս քով։ Հեռու կ'երթայինք անոնք, իմ երազներս։ Անգամ մը, երազեցի թէ չին իշխանի մը հետ կ'ամուսնանայի։ Երբեմն լաւ է երազել։

— Սքանչելի՛ է։ Ա՛խ, եթէ չինացի իշխանի մը հետ ամուսնանալ փափաքող կին մըն էք, գիտ չատ լաւ պիտի հասկնաք...։ Բայց, ներեցէք, դեռ չեմ գիտեր ձեր անունը։

— Կարեւորութիւն կուտայի՞ք անոր։

— Ա՛խ, Աստուա՛ծ իմ։ Միթքս չինկաւ, ինքզինքս այդքան լաւ կ'զգայի...։

— Ձիս Նայթանքա կանուանեն։

— Ու ա՛յդքան միայն։

— Այո՛, բաւական չէ՞։

— Ո՛հ, չա՛տ, ընդհակառակը, չա՛տ, Նայթանքա՛։

— Ուտաի...։

— Ուտաի, Նայթանքա՛, մտիկ ըրէք իմ ծիծաղելի պատմութիւնս։

Քովը նստայ, լուրջ եւ վարժապետական դիրք ս'առի եւ սկսայ պատմել, կարծէք թէ գիրք մը կը կարդայի։

— Թերեւս չէք գիտեր, Նայթանքա թէ Բէյէրսպուրկի մէջ բաւական տարօրինակ թաղեր կան։ Ամենուրեք փայլող արեւը այդ կողմերը չի լուսաւորեր։ Հո՛ն, արեւը կը փայլի ուրիշ արևի մը պէս, կարծէք գիտակցութեամբ չինուած, չատ մտահոգիչ բան մըն է հո՛ն, իմ սիրելի Նայթանքա, մարդիկ մերինէն տարբեր կեանք մը կ'ապրին, կեանք մը որ երբեք չի նմանիր մեր չուրջը եռացող կեանքին. կեանք մը որ կարելի է հազիւ երես ակնարկել. վերջապէս, երբեք մեր մտածումներուն պատշաճ կեանք մը։ Այդ կեանքը, իմ կեանքս է, Նայթանքա. իսկ եւ մտածածին մինոլորտ մը եւ միևնոյն ատեն, ափսո՛ս։ Կայ եւ անյուղք բան մը, հատարակ բան մը որ կր հանի գերագոյն գոհհիկութեան։

— Բո՛ւհ, Աստուա՛ծ իմ։ Ի՛նչ յառաջաբան. սեսնենք ինչեր պիտի իսանանք։

— Պիտի իսանանք, Նայթանքա, (ինծի կը թուի թէ ձեզ Նայթանքա անուանելէ երբեք պիտի չդադնիմ), պիտի իսանանք թէ այդ ծակին մէջ ատորէն մարդիկ կ'ապրին, երազուններ։ Երազուն մը՝ մարդ չէ, չէզոք էակ մըն է։ Ըշտատեւ սաստերի մը մէջ կ'ապրի, կարծէք թէ նոյնիսկ լոյսէն կը ծածկուի։ Իր ծակին մէջ կը կծկուի եղունգի մը պէս կամ ճիշտ՝ աւելի կը նմանի կրիայի մը։ Ինչ կը մտածէք սյս մասին։ Այդքան չատ ինչո՞ւ կը սիրէ սենեակին չորս պատերը, որոնք անատրակելս կանայ, ծխամած և արատաւ են։ Ինչո՞ւ այս ծիծաղելի մարդը, երբ հազուագիւտ բարեկամներէն մէկը իրեն տեսութեան գայ, (ու բարեկամներէ կը կրնանչնէ ատկնւ) զայն այդքան վարանքով կը հիւրասիրէ։ Ինչո՞ւ դիմագիծի այդքան փոփոխութիւններ, կարծէք օձիր մը զարծած ըլլար։

(ճ) (Շար.)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆԻ ՏՆՏԵՍ. ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԿԱՅՈՒՆԱՑՈՒՄԸ

Լոնտոն 18 յունիս.— Լոնտոնի Ֆրանս. պատուիրակութեան կողմէ թելադրուած դրամներու կայունացումին յատուկ հաւաքական յայտարարութեան բանաձեւը պիտի ներկայացուի Մ. Նահանգներու հաւանութեան։

Ուաշինկթըն 18 յունիս.— Գ. Րուզվելթ Լոնտոն պիտի ղրկէ իր ելմտական խորհրդական պ. Մօլէյը։

«Ճերմակ Տուն»էն կը տեղեկացնեն թէ նախագահ Րուզվելթ ցարդ որեւէ տեղեկութիւն չէ ստացած Լոնտոնի խորհրդաժողովին, դրամական կայունացումի մասին։

Ուաշինկթըն 19 յունիս.—Շանժի ժամանակաւոր կայունացման մասին եւրոպական ազգերու առաջարկը թէպէտ հաղորդուեցաւ պ. Րուզվելթին, արձակուրդի մեկնելէն առաջ, սակայն ցարդ ոչ մէկ ուրուշում չի տրուեցաւ այդ մասին։

Դանձային վարչութիւնը յիշեցուց պ. Րուզվելթի նախորդ յայտարարութիւնները, որոնց համեմատ, նախագահը դիտաւորութիւն ունի յետածգել կայունացումի փորձերը, մինչեւ որ որոշ յարաբերութիւններ հաստատուին ամէն մէկ երկրի դրամներուն եւ ներքին գիներուն միջեւ։ Վարչութիւնը կը շեշտէ թէ արդի առաջարկը ուղղուած է միայն շանժի ելեւէջները արգիլելու եւ մինչ այդ պիտի պատրաստուի յարատեւ կայունացման ծրագիրը։

Լոնտոն 18 յունիս.— Դրամական կայունացման վերջնական բնագրին չուրջ համաձայնութիւն գոյացաւ։

Մ. Նահանգներու մէկ որոշումը

Լոնտոն 19 յունիս.— Ամերիկեան պատուիրակութիւնը տնտես. համաժողովին ներկայացուց բանաձեւ մը, որուն մէջ յիշատակուած են. ա) բազմակողմանի համաձայնութիւններով՝ մաքսային արգելքներուն մեղմացումը. բ) Բաւական երկար ժամանակի մը համար երկարաձգել մաքսային դադարը, որպէսզի կարելի ըլլայ կիրարկել. ա ռևտր. յարաբերութիւնները ապահովող խըթացեալ միջոցները։

Կարտըն-Փարթի մը Ուինտսօրի մէջ

Տնտես. Խորհրդաժողովին մասնակցող տէրութեանց պատուիրակները այս կէսօրէն վերջ Լոնտոնէն պիտի մեկնին Ուինտսօրի պալատը, ուր Թագաւորը Garden Party մը պիտի տայ ի պատիւ իրենց։ Այսպէս Ուինտսօրի պալատին մէջ պիտի հաւաքուին 2 հազար հրաւիրեալներ Ամէն մէկ Թագաւորական ընտանիքի ներկայութեան, ամէն մէկ պատուիրակութիւն, իր փոխադարձ դեսպանին միջոցաւ, պիտի ներկայացուի Թագաւորին եւ Թագուհւոյն։

Գործազրկութեան դէմ

Գործազրկութեան դէմ պայքարող միջազգ. կազմակերպութիւնը, որուն կեդրոնը Ժընեւ կը գտնուի, Լոնտոնի համաժողովին ղրկած է բանաձեւ մը եւ Թախանձանօք կը խնդրէ որ ազդու միջոցներ ձեռք առնուին գործազրկութիւնը վերցնելու դիտաւորութեամբ կատարուելիք հանր. շինութիւնները կազմակերպելու համար։

Աւստրեւ Ֆրանս. յարաբերութիւնները

Փարիզ 18 յունիս.— Աւստրիոյ վարչապետը պ. Տոլֆուս մէկ ժամուայ տեսակցութիւն մը ունեցաւ պ. Փոլ Պոնքուրի հետ եւ Ֆրանսայի աջակցութիւնը խնդրեց Աւստրիոյ տնտես. քաղաքականութեան ծրագրին։ Իրազեկ շրջանակներ կը կարծեն թէ նաեւ պ. Էրիօի եւ արտ. գործոց նախարարին միջեւ տեղի ունեցող խորհրդակցութեան իբրեւ նիւթ ունեցած է այս հարցը։

Գեբման եւ Լէթթօն պօյքօթաժը

Բիկա 18 յունիս.— Գերմանիա արգիլած էր Լէթթօն կարագին մուտքը. ասոր ի պատասխան Բիկայի կառավարութիւնը իր կարգին արգիլեց գերման արտադրութեանց ներածումը։ Արդ, Գերմանիա չնչած ըլլալով կարագի արգելքը, Լէթօն կառավարութիւնը նոյնպէս վերցուց փոխադարձ արգելքի միջոցը։

Պ. Տալատիէի կարեւոր յայտարարութիւնները

Փարիզ 19 յունիս.— Պ. Տալատիէ ընդունեց Լոնտոնէն նոր վերադարձած եր. կրագործ. եւ առեւտ. նախարարները։ Տեսակցութենէն վերջ վարչապետը հեռաձայնով առաջին օրերուն, մեր դիրքը որոշապես բացատրեցնէ։ Ոսկի չափանիշի հաստատումով եւ դրամներու կայունացումով միայն կարելի է լուծել թէ՛ներքին խնդիրները։ Տագնապի սկիզբէն ի վեր, առադրութեան եւ սպառումի պայմանները, ամբողջ աշխարհի մէջ, այնպիսի վերիվայրումներու ենթարկուեցան, որ կարելի չէ երեւակայել սահմանափակումի թէ՛ներ մը եւ մանաւանդ համաչափօրէն չկազմակերպուի զանազան արտադրութիւնները, ինչպես ցորեն, գինի եւ փայտ։ Առաջանող երկիրները, արտածումներու սահմանափակումին փոխարէն, պէտք է սպանան առեւտ. համաձայնութեանց մէջ նպաստաւոր պայմաններ։ Այսպէս կարելի պիտի ըլլար իրականացնել տեսակ մը օրջանային համաձայնութիւններ, որով առիթ պիտի կրնային տալ ընդհ. միջազգ. համաձայնութեանց։

Ֆրանս. յուշագիրը

Լոնտոն 19 յունի.— Ֆրանս. պատուիրակութեան կողմէ Լոնտոնի համաժողովին ցնտես. յանձախումբին ներկայացուող յուշագիրը կ'առաջարկէ միջպետական համաձայնութիւններ փնտռել հետեւեալ ճիւղերուն մէջ։ Ցորեն, գինի, բուրդ, բամպակ, ածուխ, պղինձ եւ արծաթ։

Միացեալ Նահանգները կը կասկածին համաժողովի յաջող ելքին

Ուաշինկթըն 20 Յունիս.— Դրամներու կայունացումին Պ. Րուզվելթի հաստատակամութեան մասին շրջող զրոյցներուն հակառակ, Տնտես. խորհրդաժողովի յաջող ելքին մասին յոռետեսութիւնը կ'իշխէ Ուաշինկթընի մէջ։ Որոշ շրջանակներու մէջ կը յայտարարեն թէ Մ. Նահանգները, հրաժարելով միջազգային գործակցութենէ, պիտի հետեւին երկկողմեան քաղաքական հաշուարկներու։

Նաքարի մշակութեան եւ արտադրողներու ժողով մը պիտի գումարուի Յունիս 27ին։ Ծիչեալ ժողովին պիտի մասնակցին Մ. Նահանգներու, Ռուպայի, Փիլիպպիններու եւն. ներկայացուցիչները։

Քաղաք. դատավարութիւն մը Պերլինի մէջ

Պերլին 20 յունիս.— Բաւական ցոյցեր տեղի ունեցան Վիհրիէնպէրգի նախկին վարչապետը պ. Պոլլի հարցաքննութեան ընթացքին։ Սեպտեմբերի ոստիկանութեան կեդրոնին առջեւ խանգաւած խուժանը փորձեց լինչի ենթարկել նախկին վարչապետը, որ ոստիկաններ դժուարաւ կրցան պաշտպանել։

Ֆրիտրիխ Վիլհելմ Ա.ի ուղիով

Պերլին 20 յունիս.— Երջուրի մէջ, Հիթլէր, 60000, նացիներու առջեւ, անգամ մը եւս, պարզեց իր մտադրութիւնը, որ է բոլոր դասակարգերէ բաղկացած միութիւն մը կազմել։

Ինչպէս Ֆրիտրիխ—Վիլհելմ Ա., Հիթլէր եւս մասնաւոր նախընտրութիւն մը ունի բարձրահասակ զինուորներուն համար։ Այս անգամ ան կոչած է պահակախումբ մը, որ կը բաղկանայ առնուազն 1 մէթր եւ 90 սանթիմէթր հասակ ունեցող երիտասարդներէ, որոնց բարձրագոյնները 2 մէթրէն 2 սանթիմէթր պակաս են։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՅԵՐԸ ԿՐ ԿԵՑՆԵՆ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԻՆՔՆԱՁԱՐԺԸ
ԵՐԿՈՒ ԴԷՊՔԵՐ
ՖՐԸՆ - ՇԸՊՏՔ ԵՒ ՆԷՀՐ ԵՒ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ ԺԱՆՏԱՐՄԱՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ

Այս խորագիրներով «էլ Ամերա» իր այսօրուան թիւին մէջ կը գրէ.—

Հայերը, Կիրակի կէսօրէ վերջ, երկու կարեւոր դէպքերու ներքինակերը եղան։ Մեծ կառավարութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմ այո երկու դէպքերու վրայ որովհետեւ անոնց բերած արդիւնքները կրնայ աւելի մեծ եւ ծխուր դէպքերու պատճառ ըլլալ, որոնց ալ ներքինակերը այդ անկարգութեանց կարգ մը զգօն եւ անխորհուրդ հայեր են։

Երէկ, կէս օրէ վերջ, Ֆրենչ Շըպպէր H.D.P.ի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկները ախոյեանական մրցում ունէին։ Խաղավայրը մեծ բազմութեամբ մը լեցուած էր, մեծամասնութիւնը հայեր։ Խաղի միջոցին հայ մը եւ *վաթման* մը վէճ կուտեցեն. հայը կ'սկսի հարուածներ տալ վաթմանին. ուսով կացութիւնը ծանրացաւ եւ վէճը կռիւի փոխուեցաւ։ Կարգ մը զգօն հայեր յարձակեցան եւ խառնակութեան սկսան։ Ժանտարմաներ միջամտեցին եւ ժողովուրդը ցրուելու ստիպեցան։ Սակայն կռուողները դժգոհ մնացին ժանտարմայի միջամտութենէն եւ անոնց վրայ յարձակում գործելով բոլոր գիներէրը գրաւեցին անոնց ձեռքերէն եւ մինչեւ պահակատուն հետեցին զանոնք։ Ժանտարմայի հրամանատարութիւնը 50 նոր ժանտարմաներ դրկեց. որոնք յետքաշուեցան սուիններ գործածել, որովհետեւ հայերը խար տեղացնելու սկսած էին։ Ուրուներ եւ 12 հայեր վիրաւորուեցան։

Ժամը 6ին, հանրապետութեան նախագահը Պ. Ֆէպպաս երբ Անթիլիասէն կը վերադառնար իր ինքնաշարժով, կարգ մը հայեր, Նէհր Գէյրութի առջեւ, արգիլեցին ինքնաշարժի ընթացքը։ Ժանտարմաները հասան ճամբայ բանալու համար, սակայն հայեր յարձակեցան անոնց վրայ եւ ծեծեցին ժանտարմաները. ծարձակող ներէն մի քանի հոգի ձերբակալուեցան։

ԷԼ ՆԻՏԱ Ի՞ՆՉ ԿԸՍԷ

Իսկ իսլամական «էլ Նիտա» միւնոյն առթիւ կը գրէ.—

Կիրակի կէս օրէ վերջ ախոյեանական մրցում մը կար Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ D.P.H.ի մէջտեղ։ Խաղի միջոցին հայ եւ արաբ երկու մարզիկներ վէճ մը ունեցան եւ անոնցմէ մէկը միւսին հարուածներ տուաւ։ Հանդիսատես հայեր, մօտ 2000 հոգի, վրէժ լուծելու համար դատ փութացին. ժանտարմաներ կը միջամտեն, սակայն չեն յաջողիր ժողովուրդը ցրուելու։ Ոմանք ժանտարմաներ կը միջամտեն, սակայն չեն յաջողիր ժողովուրդը ցրուելու—լու։ Որով խաղը ստիպուեցան կանխել, որովհետեւ հայերը մեծ թիւով էին։ Ուրուներ եւ 12 հայեր վիրաւորուեցան։

Ժամը 6ին, հանրապետութեան նախագահը Պ. Ֆէպպաս երբ Անթիլիասէն կը վերադառնար իր ինքնաշարժով, կարգ մը հայեր, Նէհր Գէյրութի առջեւ, արգիլեցին ինքնաշարժի ընթացքը։ Ժանտարմաները հասան ճամբայ բանալու համար, սակայն հայեր յարձակեցան անոնց վրայ եւ ծեծեցին ժանտարմաները. ծարձակող ներէն մի քանի հոգի ձերբակալուեցան։

ԽԵՂԴՈՒԱԾ ՀԱՅՈՒ ՄԸ
ԴԻԱԿԸ ՍԷՆ ՃՕՐՃ ՊԱՆԴՈՒԿԻ «ԾՈՎԱՄՈՑԻՆ ՄԷՋ

Ինչպես գրած ենք մեր երեկուայ թիւով, Կիրակի կէսօրէ վերջ, Սէն Ճօրճ պանդոկի ծովածոցին բացերը լողացող երիասարդներ ճօմարեցին ջուրին վրայ ծփացող դիակ մը եւ խնկոյն խնայ ծուին ժանտարմերին։ Չկնորսներ օտսով ծովեզր բերին անծանօթին մարմինը։ Անոր վիզը սեղմուած եր փողկապով մը, որուն ծայրը կապուած եր բարերով եւ... սըճընդեղէնով լեցուն կողով մը։ Անծանօթ մարմնոյն օրերով ջուրի մէջ մնացած ըլլալը կը փաստեր անոր փորին եւ դէմքին ուռած ըլլալը։

Մօտակայ բաղնիքներու լուղորդները այս լուրը առնելուն պէս դիակին օուրջը հաւաքուեցան։ Անոնցմէ մին կրցաւ ճանչնալ կերպարանափոխուած մեռելը որ Յարուքիւն Ներսէսեան անուն 25 տարեկան հայու մը կը պատկաներ։ Ըստ ուրիշ ներկայի մը հաւասացիքին, Ներսէսեան բնիկ Քիլիսցի երկաթագործ մըն եր։ Ան երկու ամիս առաջ ամուսնացած եր Լիբանանուհիի մը հետ. կը բնակեր Էօրթաքէօ թաղը ու կ'աշխատեր Սէն Միքայէլ գիներուր. կայանին մէջ։

Գէյրութի կեդրոնին օրջուն ոստիկանախումբը դէպքին վայրը փութալով իր կարգին յայտարարեց թէ՝ մի քանի օր առաջ իրեն լուր տուած եր յիշեալ Ներսէսեանին անյայտացած ըլլալը եւ թէ սա վերջինը, մանաւանր նամակով մը, իր ասխատած զօրախումբի հարիւրապետին իմացուցած եր իր կեանքին վերջ դնելու որոշումը։ Խիզախ երիտասարդին հետ հասց չեր վարուեր իր կիներ եւ իր զարդեղէնին կը ծախսեր ամուսնոյն տանած դրամը։

Ամբողջ կիրակի գիշեր ժանտարմաներ հսկեցին դիակին վրայ եւ հետեւեալ առաւօտ Մօն Լիպանի դատաւորներ եւ դատական բժիշկ փութացին դէպքին վայրը, օրինական քննութիւններ կատարելու համար։ Հարիւրապետին ուղղեալ նամակին պարունակութիւնը ունեցող ուրիշ նամակ մըն ալ զամբիւղին մէջ գըտնուած է։

Պ. ԲՕՆՍՕ ՄԱՐՕ՞Ք ՊԻՏԻ ԵՐԹԱՅ

Ինչ՞ կրսեն Ֆրանսական թերթերը

Անցածներ գրած ենք, Ֆրանս. «Քանթեր» թերթին մէկ հրատարակութիւնը, որուն համաձայն, Բ. Դօմինըր Պ. Բօնսօ ճանճանուած եր Մարոքի կառավարիչութեան։ Այժմ «Ո Ձեհու»թերթը 10 Յունիսի թիւին մէջ, կը տեսնէ թէ Մարոքի ներկայ կառավարիչին պայմանաժամը լրացած ըլլալով, այդ պատճառին երկու թեկնածուներ կան, Պ. Բօնսօ եւ Հաներ Բարէ Փարիզի երեսփոխան։ Այս վերջինը ամէն ջանք կը բափէ իր ընտրութիւնը յաջողցնելու համար, սակայն, կըսէ յիշեալ թերթը, հաւանականութիւններ ինչ են ան որ յաջողութեան համար, կ'եզրակացնէ թերթը, Պ. Բօնսօ պիտի ճանճանուի այդ պատճառին։

ՀԱՄԱՁԳԱՅԻՆ ՊԱՐԱՍՀԱՆԴԷՍԸ

Անճախընթաց խանդավառութեամբ տեղի ունեցաւ «Համազգային» Ընկերութեան Գէյրութի մասնաճիւղի կողմէ կազմակերպուած պարահանդէսը, անցած օրաբաթ գիշեր, Հայ Ճեմարանի սրահին մէջ։ Այնքան ամբ եւ մեծերմիկ մթնոլորտ մը կը տիրէր որ ոչ ոք մեկնեցաւ ժամը 3ին առաջ, իսկ մեծամասնութիւնը ետ տուեցաւ մինչեւ առաւօտ։ Գէյրութի հայկական օրջանակներուն մէջ այսքան ոգեւոր եւ ամբ պարահանդէս մը տեղի ունեցած չեր ցարդ։

Պարահանդէսը, վսեմ նեմ, գոհացուցիչ ճիւրական հասոյթ մը ապահովեց։

ԴԱՐԱՆԱԿԱԼ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ ՄԸ ԱՆԱՊԱՏԻՆ ՄԷՋ

Բաֆայի ջրաճաի Վաթի Տէպսի մէջ պահուըտած հինգ աւազակներ առջի օր կեցցնելով կողոպտեցին երեք ինքնաշարժներ, որոնցմէ մին գիներուր. իշխանութեանց պատկահելով՝ ռազմամթերք կր փոխադրէր։

Երկու անհատական ինքնաշարժներուն ամբորդները կողոպտելէ վերջ, աւազակները հրամայեցին երրորդ՝ այսինքն զիներական բեռնատարի վարիչներուն, իրենց ոճձնական ինչերը մեկդի դնել։ Մեծ եղաւ վարիչներուն զարմանքը երբ տեսան թէ՝ աւազակները, առանց դպչելու զիներական գոյքերուն, միայն իրենց պատկանեալ ինչերը կը կողոպտեն։

Բնական է, աւազակները, այնպէս րնելով, միամտօրէն կը մտածեն թէ՝ ձերբակալուելու պարագային, բազմաթիւ դատարաններ առջեւ հասնելէ պէտք տան եւ պէտք չպիտի ունենան աւելի խիստ պատիժներ սահմանող գիներական դատարաններ ներկայանալու։

ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԸ ՊԷՏՔ Է ՄՈՐԹԵԼ ՍՊԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ

Գէյրութի կառավարիչը մասնաւոր որոշմագիրով մը պատասխանչ կը դարձնէ աւտուան միսերու առեւտուրին դէմ ձեռք առնուած պատժապոգական միջոցները։

«Գէյրութի սրջանին մէջ արգիլուած է պահել կամ բուծել մսավաճառներու յատուկ անասուններ, որոնք, ըստ 1924 Հոկտ. 8ին հրատարակուած սպանդանոցի օրինագրութեան, պէտք է մորթուին ըսպանդանոցին մէջ։

Այս որոշմագրի գործադրութեամբ կարելի պիտի ըլլայ արգիլել գեպծատարներու գործունէութիւնը։ Անասնաբուծութեան պատասխանատուով, ոմանք խղալ կը բերեն անասուններ, որոնք, հետեւեալ օրն իսկ կ'անհետանային՝ առանց սպանդանոցին անցնելու։

ՈՁԻՐ ԵՐԳԻ ՄԸ ՀԱՄԱՐ

Քէվֆէպ իլ Շարգ սրճարանին մէջ, երկու հոգիի միջեւ՝ հայկական Օմար Հայամ եւ Զէքի Հաճօ, կռիւ մը տեղի կունեցեալ։ Առաջինը կը պահանջէր երգ մը արթիսս աղջիկ մը, սակայն երկրորդը կառարկեր։ Դանակները մերկացան իսկոյն եւ Զէքի ու իր բնկերը վիրաւորուեցան ծանրօրէն։

Վիրաւորները հիւանդանոց փոխադրուեցան. իսկ ոճրագործը՝ բանս։

ԼՈՒՐԵՐ ԱԼԵՔՍԱՆՏրԷԹԷՆ

Տեղւոյս Հ.Մ.Ը.Մ.ի տեղական Վարչութիւնը օգտուելով Գ. Սագճեանի ներկայութենէն, ամսոյս 6ին, երեկոյեան երեկոյ դասախօսական հանդէս մը կազմակերպեց Ազգային վարժարանի սրահին մէջ։ Ներկայ հին մօտ 70 երիտասարդներ։

Դասախօսութիւնը տեւեց մէկ ժամ։ Գր. Սագճեան, համառօտ զեկուցում տալու մարզական միութիւններու ասպիճանական զարգացման, Ֆուտպոլիստ խումբերու յաւելման եւ մասնաւորապէս Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատմութեան տարածման մասին։

Զեկուցումէն յետոյ Գր. Դասախօսը խօսեցաւ հայ մարզական միութիւններու կարեւորութեան վրայ, յատկապէս գաղութներու մէջ, տրուած բլլալով որ մեր դպրոցներու մէջ մարմնամարզը շատ քիչ է եւ առհասարակ մարզական միութիւններու մասնակցող երիտասարդներուն մեծ մասը ոչ դպրոցականներ եղած են։

ԹՂԹԱԿԻՑ

ՄԿՆԱԽՏԻ ԵՐԿՈՒ ԴԷՊՔԵՐ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Առողջապահական ճիւղի մէկ տեղեկագիրէն կը հասկցուի որ շաբաթ եւ կիրակի օրեր Գէյրութի մէջ պատահած են մկնախտի երկու դէպքեր։

Անմիջապէս հարկ եղած կ'անխափզգուշութիւններ ձեռք առնուած են։

ԽՈՒՄԱՐ ՄԻ ԽԱՂԱՔ

Կիրակի օրուան ձիարշաւին, Լամասան Ապպաս անուն մարդ մը, յանկարծ գետին կ'իյնայ եւ կը մեռնի։ Ցետ ննութեան ենթարկուած է որ տարաբաղդ մարդը երկու ոսկի ունէր միայն եւ կորսնցուցած էր իր առաջ։ Ուշադրութենէն ուշադրութենէն սրտի կաթուած մը կ'ունենայ իսկոյն եւ կը մեռնի։

ՍԻՒՐԻԱԿԱՆ ՔՐԷՏԻՏՕՆԻՏԷՆ

«Սիւրիական Կայուածական վարկը» 1932ին տահած է 328 հազար 862 Ֆրանկ, 1931ին 306 հազար 426 Ֆրանկի դէմ։ 21 Յունիսի Ընդհ. Ժողովին պիտի առաջարկուի 13 Ֆր. տահաբաժին ամէն մէկ բաժնեթուղթի։ Ընկերութեան տրամադրելի գումարն է 653 հազար 870 Ֆրանկ։

ՆԵԿՐՕԼՕԳԻԱ

Տիկ. Վիգթորիա Գալեան եւ Ֆլորա Կեօճեան 100 ական Ս. Ծ. կը նուիրեն Մամըլթէկի բուժարանին։

Սեանալ խմբագրութենէս։

ՍՍ.ԿՍ.Ր.Ս.Ն ՊԷՅՐՈՒԹԻ

20 ՅՈՒՆԻՍ 1933

		Ս. Ծ.
Ցգիպտ.	բլբաստր.	439
Անգլիկն.	»	428
Ֆօլար	»	104
Թրխական	»	59
Ֆանք-Օբբտման		138
Իտալական Լիր 100		650
Ցունական Ցրախմի 100		70
Անգլ. ոսկի		620
Ֆրանս.	»	493
Օսման.	»	554
Արծաթ մէճիտ		21
Թրէսի Ֆօնս. Ա.	Ֆէ.	609
» » Բ.	»	322
» » Գ.	»	311

Սէճէրեան եղբարք Լիւ Նօ. Թէլէֆօն՝ 5-19

Տանջչորրդ ճամբորդն էր երիտասարդ եւ գեղեցիկ կին մը՝ մօտաւորապէս քսանրուք տարեկան։ Միւս ճամբորդները չէին ճանչնար զայն կամ գոնէ չատ քիչ բան գիտէին իր մասին։ Բոլորովին առանձնացած էր ճամբորդութեան ընթացքին։ Վայկոյէն մինչեւ Ցալմբիհ։ Երկու սպանացիները անուշ նայուածքներ նետած էին իրեն, բայց կարեւորութիւն անգամ չէր տուած անոնց։ Պէտք չունէր այդ հրապուրող ակնարկներուն, պէտք չունէր մանաւանդ այդ Սպանիացիներուն որոնց ամենէն երիտասարդին տարիքը բարեւ կուտար յիսունին։

Մաքսի պաշտօնեան՝ գրամատան նախկին գրագիր մը որ սիրահար մըն էր թատրոնին եւ իր տղատ օրերու ներկայացումներ սարքած էր սկնակ գերասանուհիի մըն էր այս տիկինը։ Սուր տեսողութիւն մը ունէր այս տեսակ խնդիրներու մէջ։ Սակայն այդ մասին ուշ արձանագրութիւն չկար կնոջ արձանագրութեանց մէջ։ Անիկա նկարագրուած էր այդ վաւերաթուղթին մէջ իբրեւ այրի — Լիան Սոնրէլ, ծագումով Ֆրանսացի եւ հոլանտացի — որ 1916ի սկիզբէն ի վեր Սպանիա գըտնուած ըլլալով, Հոլանտա կը վերադառնար այժմ տեսնելու համար իր աղջիկը՝ Օրօրան որ վանքն էր Սմբը Թէրտամի մէջ։

Պաշտօնեայ թարգմանի մը միջոցաւ, դժուարութեամբ, բայց հետաքրքրութիւնով հարցաքննեց զայն։ Աչքերը չկրցաւ հեռացնել անկէ։ Ծուսախաթ եղաւ երբ հասկցաւ թէ աղջիկը որեւէ կապ չէր ունեցած թատերական ասպարէզին հետ։

— Թատրոնին հետ յարաբերութիւն ունեցած չէ՞ք երբեք։

— Ոչ պարոն։

ուսին եւ ըսաւ.

— Սիրելիս, կը հասկնաս չէ՞։

— Այո, պատասխանեց Ճորճ։

— Մտքէս չէր անցներ այս բանը։

— Ո՛չ։

— Կ'ուզէի ամէն ինչ մոռնալ, ամէն ինչ, քեզի պէս։

— Այո՛, գիտեմ։

— Բայց երկար ատեն չտեսանք զիրար, կեանքս այսպէս դասաւորուած է։

— Անշո՛ւշտ։

— Կ'ուզե՞ս որ բան մը ըսեմ քեզի։

— Եթէ կ'ուզես։

— Պաթավիոյ վանքին երախայութեանն օրերէն լ վեր չկայ մարդ մը որուն մասին խորհիմ այնպէս ինչպէս կը խորհիմ քու մասիդ։

— Է՛հ, այդ ալ բան մըն է, չէ՞։

— Կը խնդա՞ս։

— Ո՛չ։

— Կարեւորութիւն չե՞ս տար, այս բոլորը իմաստ չունի՞ն քեզի համար։

— Ո՛հ, այո, շատ իմաստ ունին միայն թէ, հիմա, այս վայրկեանին չեմ կրնար խորհիլ, այդքա՛ն...

— Թերեւս անիկա կը մեկնի վաղը։

— Հաւանակա՞ն է։

— Ուրախ չպիտ՞ի ըլլաս։

— Իսկ այս գիշե՞ր... պանդոկիս մէջ...

— Ո՛հ, խե՛ղճ տղայ...

Լիան սկսաւ լալ։ Անտանելի էր վայրկեանը Ճերճի համար։ Արագ քայլերով իջաւ դէպի փողոցը։

— Ճո՛րճ...

Ետին չդարձաւ։ Առանձին էր փերոնէ փողոցին մէջ։

ՍԻՆԵՄԱՅԻ ԱՇԽԱՐՀ

ԱՅՍ ՇԱԲԹՈՒԱՆ ՖԻԼՄԵՐԸ

ԿՐԱՆ ԹԷԱԹՐԸ

Rien que des mensonges

Կրան Թէաթրի մէջ այս չաբթու կը ներկայացուի զուարթ կատակերգութիւն մը Rien que des mensonges։

Ամուսնացած այրեր որոնք բացակայ կ'ըլլան գիշերներ ամբողջ իրենց ընտանիքներէն, տուներէն, երթալ ապրելու համար պէրուհիներու հետ սիրային տեսակ տեսակ կեանքեր, հավերգութիւններ։ Անոնք կը խուսափին իրենց կիներէն ըսելով անոնց թէ իրենք ազատ—արձակագիրներու ընկերակցութեան անդամ են. հետևաբար այդպէսով կը քաղարկեն իրենց յաճախակի բացակայութեան բուն պատճառը։

Դժբախտութիւնը հոն է, որ անոնք միւս կողմէ ծանօթ չեն իրաւպէս ազատ—արձակագիրներու ձրագիրներուն ծիսակատարութիւններուն։ Ու կը հնարեն այնպիսի սուտեր որոնք ի վերջոյ երեան կելլեն։

Այս ֆիլմին մէջ ծիծաղը կը յաջորդէ ծիծաղին ու կատակերգութիւնը կը հասնի ամենամեծ չափով իր բնական առիմանին, կատարծին։

Այս չարժանկարը որ երկար ժամանակ ներկայացուած էր Բարիզի Գրլուսնի Թատրոնին մէջ, հիմա ֆիլմի է վերածուած Սէն—Կրանիէյի ու Բալ Շիլլերի կողմէ։ Թատերգութեան հեղինակները են Ռոլան և Լօբբէնս։

Ով որ կուզէ զուարթ վայրկեաններ ապրիլ և ծիծաղիլ, անվերջ ծիծաղիլ, պէտք է ներկայ ըլլայ այս ֆիլմին։

Կը մնայ ըսել որ չարժանկարին կարող արուեստագէտներ ինչպէս Ռոպէր Պիւրնիէ, Լիւրվիլ, Ժագ Մօրի, Մարկըրիթ Մօրէնօ եւ ուրիշներ։

ԱԼՖՈՆՍ

La bonne Aventure

Այս ֆիլմին բեմադիրն է Հանրի Տիաման—Պէրժէ։ Աւիկա պատմութիւնն է զուարթ սիրելի եւ հաճելի բաներու, դէպքերու արկածներու եւ սիրային կեանքի մը։

Այս ֆիլմը թէ ողբերգութիւն, թէ արամ, եւ թէ ալ կատակերգութիւն է։ Երգախառն պարեր։

Ուրախ, ժպտերես աղայ մը գալ չկուզէիր մը կ'իմանայ, որ երեք ամիսէն պիտի մեռնի։

Ըլլալով բաւական հարուստ, ճոխ կեանք մը կ'սկսի վարել, և կը ծախսէ ուրախութեամբ իր բոլոր դրամները։

Ունենալով եկամուտի լաւ ազբիւրներ, կ'որոշէ նաև ամուսնանալ իր սիրուն դրացուհիին հետ։

Գուգօ, Գլանչ Մօնթէլ, Ռոլան Թուռնէն, Փարիզիս եւ ուրիշներ կը մասնին այս ֆիլմին մէջ հրաշալի խաղարկութիւն մը։

ԲՕՑԵԱԼ

Stupéfiants

Սինեմայ Ռոյեալ կը ներկայացնէ այս չաբթու չարժանկար մը Stupéfiants, որ մեծ յաջողութիւն գրաւած է ամէն կողմ։ Այս ֆիլմը վիպային եւ ոստիկանական կեանքէ առնուած պատմութիւն է, որ ապահովաբար պիտի յուզէ խիստ, ուժգնները։

Ժան Մարա եւ Դանիէլ Բարօլա այս ֆիլմին մէջ հիանալի խաղարկութիւն մը երեան կը բերեն։

ԼՈՒԻՐԵՐ ՍԻՆԵՄԱՅԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

Ըէմիւ, որ ներկայիս պատրաստութեան մէջ է նոր չարժանկարի մը՝ կառոլոս, պիտի իր խումբին մէջ առնէ նաև նշանաւոր արուեստագիտուհին Աննա Գէլլա։

Թուրմանոքի լրացնելու ժամ է իր մէկ ֆիլմը, որը առնուած է կի Տը Մօբասանի մէկ գրուածքէն։ Այս չարժանկարին կը ժամանակին կարողագոյն արուեստագէտներ եւ արուեստագիտուհիներ։

Սինեմայի ասպարէզն ծլօրէլ յառաջիկայ երեքշաբթի օր (այսօր)կը հասնի Նգիպտոս։

Շատ հետաքրքրական է որ չնորհալի արուեստագիտուհին այցելէ նաև Լիբանան։

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ

(L'ETOILE du FOYER)

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն Անանուն ընկերութիւն։— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրանք, որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրանք֊ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումով։

ՕԳՆԷ ԴՈՒՆ ՓԵՋԻ ԵՒ ԱՍՏՂԸ ՓԱՅԻ ՕԳՆԷ

Կեդրոնատեղի՝— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց

Սալոյ Օթելի տեղ, Պուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ԶԻՒՂ

ԱՒԱՆԴԻ ՊԱՏՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՕԺԻՏ

Երաշխաւորեալ տոկոս 5½ %։ Ասկէ զատ մասնակցութիւն ընկերութեան չահերուն։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ԶԻՒՂ

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխառութիւնք վճարելի 10—15—20 տարիէն. որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել։

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ՍՈՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի։ Մինչև 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւուկ 50 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։

Ամեն թղթակցութիւն ուղղել՝ B. P. 821, Beyrouth

UNITED STATES LINES

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ԳԻԾ

Աշխարհի ամենէն ապահով, շքեղ եւ արագ նաւերը

(Շաբաթական կանոնաւոր երթևեկ Հավրէն Շէրպուրկ և Նիւ Եօրք)

Նաւերու անուններ		Մեկնումի թուականներ		
Ուաշինկթըն	Նաւը	25	*Մայիսին*	Հավրէն
Լէվիաթան	»	27	»	Շէրպուրկէն
Բրէզիլիէնթ Հարթինկ	»	1	*Յունիսին*	Հավրէն
Մանհ. Քթան	»	8	»	»
Բրազիլիէն Հավրը	Նաւը	15	»	»
Լէվիաթան	»	17	»	Շէրպուրկէն
Ուաշինկթըն	»	22	»	Հավրէն
Բրէզիլիէնթ Հարթինկ	»	29	»	»

Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Ընդհ· գործակալութեան

ՀԻԹԹԻ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ

Հեռաձայն 8—00, Մատաք փոդոց Պէյրութ, B. P. 511

Հեռագր· հասցէ.— «HITTIFRER»

ՏՕՔԹ. ՏԻԳՐԱՆ ԼՈՒՍԱՐԱՐԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

8 ՓՈՂՈՑ՝ ՆԷՃԻՊ—ՀԱՍՏՍ, ՀԱՒԱՅԻ ԼԱՍՔԻ

Սրհար տարիներու ընթացքին Փարիզի մէջ իր ուսումը կատարելագործելէ եւ հիւանդանոցներու մէջ մեծ հմտութեան եւ երկար փորձառութիւններ ստանալէ վերջ, վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատած իր սեփական դարմանատունը Նէճիպ-Հաստաս փողոց թիւ 8։

Գիտական ամենավերջին մեթոտներով եւ ելեկտրաբուժութեամբ (Diatermo-therapie) ճերմին եւ ի մասնաւորի կանանց վեներական, Ցրանկախտ, ընտ եւ հին ջերմախիզութիւն, փոսքաթի, սերմնամանի, միզամանի եւ անկարողութեան հիւանդութիւններու ու տկարութիւններ· ճմանապես կը դարմանէ արեան եւ ընդհ· տկարութիւններ, ռոմաթիզմ (Rhumatisam) մորթային հիւանդութիւններ, մանիւակագոյն ճառագայթներով (Rayon ultra-violet)· Մասնաւոր ելեկտրականութեամբ (Electro-coagulation) կատարեալ դարմանում կոկորդ, amygdaleի Hemoroideի։

Ընդ· ժամեր 8—12 եւ 2—8։ Կիրակի եւ օրական օրեր միայն կէսօր։

ՍԻՆԵՄԱ ԱԼՖՈՆՍԻ ՄԷՋ

Հինգշաբթի 22 Յունիսէն սկսեալ կը ցուցադրուի

ԲԱՂԴԱԳՈՒԻՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

(LA BONNE AVENTURE)

Բեմադրողի հռչակը կը փաստէ ֆիլմի մը արժէքը «Երեք Հրաստանակիրներ» ու «Բաղդագուշակուհի»ն որուն կը մասնակցին Գլանչ Մօնթէլ, Ռոլան Թուբէն և Գուսէ։

Մեծագոյն վաստակութիւնը կը ներչնչէ այս ֆիլմը արտադրող «Օսսո» ընկերութիւնը։

ՏՕՔԹ. ԱՐՍԼԱՆ ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ

ՆԱԽԿԻՆ ՆԵՐՔԻՆ ԲԺԻՇԿ ՍՈՒԷՋԻ

Ջրաւցքին Ցրևակ հիւանդանոցի

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՄԻԶԱՆՑՔԻ ԵՒ ՍԵՌԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

Շաբաթ օրը կառօտեալներու ձրի դարմանը

Հասցէ, Հալէպ Գուլվար ար Ցրանս թիւ 37

7—25 Թապախ Նաֆախ Սեճարաճին կից

ՏՕՔԹ. ԱՍՏՂԻԿ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՄԱՆԿԱՏԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Ընդունելութիւն ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 9—6

իր պնակիրեն մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդներէ ուղղակի հիւանդանոց կ'երթնուելուին իր կողմէ տրուած մուտքի բարօրով։

Ագքամ հիւանդներու ձրի դարմանուած, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ։

ՀԱՇԱՐԱՆ "ԼԻԼԱ"

ՆՈՐ ԲԱՑՈՒԱԾ Է

« Լ Ի Լ Ա »

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՇԱՐԱՆ—ԳԱՐԵՋՐԱՏՈՒՆԸ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

ՎԱՀԱՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԵՒ ԵՐՈՒԱՆԴ ՁԼՆՏԼԻՁԵԱՆԻ

Պուրճ— Հին Սէրայի հեռի անկիւնը

ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ ՄԻԱԿՆ Է·

Հալէպի ըճիթ իւղով, ոչխարի քաղ մէսով եւ խնամքով պատրաստուած կերակուրներ.

ՄԱՏՐՈՒԹԻՒՆ,
ՍԸԱԳ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
ՏԻՍ ՄԱՏՋԵԼԻ ԳԻՆԵՐ.

ՁԵՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԴՊՐՈՑ

(Academie de Coupe de Beyrouth)

Պատրաստեալ ճանչցուած եւ արտօնուած Լիբանանի Հանրապետութեան Կրթական Նախարարութեան որոշմագրով։

Հասցէ՝ Remeili, 161, Rue Pasteur

ՏԻՒՆԻՆ ՄՈԴԱՍԵՍԹԱՆ, վկայեալ Փարիզի *Academie de Coupe de Paris*էն եւ Փարիզի մէջ տալը ճիւղէն մէկ տասնամեակ առաջ պատիւ ունի ծանուցանելու յարգ. հասարակութեան թէ՝ հաստատած է Պէյրութի մէջ Ձեւագիտութեան դպրոց մը։

Դասընթացքները երկու ճիւղերու կը բաժնուին Ա. Ձեւագիտութիւն (տնտեսական եւ գործնական) Բ. Հերմակեղէններու Ձեւագիտութիւն (օժեի մէջ, բերելով ամէն տեսակ նորագիւտ ձեւերու եւ կարելու կերպը)։

Դասընթացքի տեւողութիւնը կախում ունի աշակերտին մէջ ցոյց տուած ունակութիւնէն եւ ճարպիկութիւնէն, նուազագոյն ժամանակ երեք ամիս։ Դասերու յաջող աւարտումէն յետոյ աշակերտուհին կ'ստանայ վկայական մը։

Դասընթացքները կը տեւեն 1.30ական ժամ, օրական երեք անգամ, աշակերտներու ձրի տեսակցութեամբ տկայ, դասերը դադրեցնելու։

Աշակերտներու առանձնաշնորհութիւններ կ'տկսին ամսոյս 12էն սկսեալ, յարկերի ծնողքներ եւ հետաքրքրուող Տիկիներ եւ Օրիորդներ կը հրաւիրուին դիմել դպրոցիս ամէն օր։ Դասընթացքները կ'տկսին ամսոյս 19էն

Միեւնոյն աշակերտներ կ'ընդունուին։

Դիմերը դիւրամատչելի Առաջին հարկ աշակերտուհիներ կ'ստանան հետևեալները։

Յ. Կրպիճեան եւ Որդի

ՊԻՂԻՆՋԷ ՆՈՐ ՀՐՇԷՋՆԵՐ ԼԻՊՆԱՆ ՄԱՐԳԱՅՈՎ

Նրաշխաւորուած 20 տարուան համար

ՐԻԻ ԳԱԲՐԻՍԻԷԼ թիւ 43

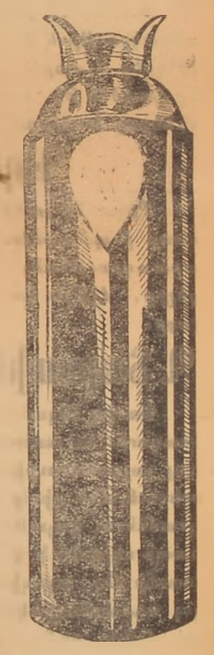

Ցովհաննէս Կրպ/ճեան եւ Որդի Գործարանին մէջ կը օգնուին՝ օտա կատարելագործեալ յորինուածով եւ ամենաագդեցիկ հիմիական բաղադրութիւններով գործող եւ 20 ֆիլօկրամ ճնշումի դիմացող պղինձէ հրօքիներ, ԼԻՊՆԱՆ մարքայով։

Աւելի արձանագրուած բլայով Քաղաքապետութեան Տնօրէնութեան մօտ, նաեւ արժանացած են Ցրանսական թէճիճ յանձնախումբի գնահատման։

Գիները չափազանց դիւրամատչելի եւ Արդիւնքը երկվայրկեանական է։

Մահճակա՞լի կամ Աթո՞ռի պէտք ունիս, գնէ՛

Ekvall վաճառանիշով մահճակալ մը, որ ծանօթ է արդէն ամէնուն գիտ՝ 8—8.50 եւ 16.50 ս. ոսկի վճարումի դիւրութիւններ.—

Հասած են մեր ծալուող աթոռները տոկուն, ներկայանալի, թեթեւ եւ դիւրամատչելի ամէն տեսակի.—

Բնական գոյնով՝ հատը 130 ս. դ· ընկոյզի գոյն՝ հատը 135 ս. դ·

—o—

Գիւղ երթալէ առաջ այցելէ մեզ անգամ մը եւ գնէ աթոռ մը որ կրնայ ծառայել ձեզ տարիներ շարունակ, բլայ գիւղը թէ տանդ մէջ։

Մեր մահճակալները կը ծախուին նաեւ Mr. Emin Adadah քով, Avenue Foch։

Հայց ո՛չ նոյն վճարումի դիւրութիւններով։

ԴՆՂՕՐՍԱԳԻՒ ՁԻՒՂ

Hidro-milkuderm: Ոտիներուդ եւ թեւերուդ տակը կը հոտի՞ն, Ցիկին Օրիորդ, Պարոն, եւ հատը կը ժխտեի՞ս, գէ՛, Hidro-milkudermը ապիտակ բիւմլ մըն է զործածէ զայն, օարաթ մը եօ, հոտերը համեմատաբար զգրած է ու անոնց տեղը խտացած պիտի բլայ։

Pommade Desitin&Poudre: Մէկ տուն պէտք է ունենայ քրեմ Desitin նոյնի boutons այրուցքի, մորքի հիւանդութեանց լաւագոյն եւ ազդեցիկ Օծառէտ զոր կրնաք ունենալ։

Coricide parfait: Ոտիդ կոշտերն (durillon) կը տառապի՞ս, գոր ծածէ Coricide parfait եւ կոշտերդ ամենայիլ ըրնդ մէկ ու լաւագոյն դեղն է։

Dr. THILO & Co. Մարեան ծանօթ է արդէն ամէնուն, զործածելիք նոյն վճռատ ծանօթ կուտ, Chlorure d'Etyle, serum glucosé, Emetine, Huile camphré եւ ուրիշներ, որոնք լաւագոյն կերպով պատրաստած են եւ ունին նոյնիսկ ամենէն բարի մը ազդեցութիւն ամէնուրջ ախտերին։

Աւելի տեղեկութեանց, գնումի եւ այլ մանրամասնութեանց համար դիմել՝

Սուրիոյ եւ Լիբանանի Ընդհ. Գործակալ ԵՐԻՒԱՆԴ ՓԷՇԻՇԼԵԱՆ

Գալ—Իարիս 123 Rue des Postes, al'Orient֊ի կից B. P. 810 Beyrouth

Քալեց։ Անցաւ Ավընիւ տը Նէօեին, Փորթ Մայեօն, Շան զ'Էլիզէն, Ռոնքորաը։ Քալեց Սաքրէ Քէօրի բլուրէն վեր, մտալ ու յոգնաբեկ։ Ոտքերուն ձայնը սալայատակին վրայ մեքենական թափահարումն էր կարծես իր կամքին։ Մէկ սեփականութիւն ունէր հիմա — կամքը։

Ուզեց քալել չարունակ, քալել անդադար, ոչ թէ կէտի մը հասնելու կամ Լըվիճ փողոցի խեղճուկրակ պանդոկը հանգստանալու այլ յիմար ճակատագրէն վերջնականօրէն չպարտուելու, չմեռնելու համար։

Ո՛չ յոյս, ոչ ալ երազ ունէր այլեւս։ Իր արձակուրդին տեւողութեանն ալ չափի հանդիպի անոր փաթիլի մէջ, հաւանական չէր։

Շարունակեց ճամբան մութ, լուռ եւ ամայի փողոցներէն, ուրիշ ընելիք չկար, քալեց որպէս զի հեռանար արձակուրդի երազէն, եւ երթար հոն ուր բազմութիւններու ձայնը զինքը կը կանչէր։

ԱՆԳԼԻԱ 1917

ՖԱԼՄԸԹԻՒ ԱՌՋԵԻ

Հոլանտական «Էլբեան» ճամբորդի նաւը խարխիս նետեց Ցալմըթի առջեւ՝ համաձայն 16 մայիս 1916 հրամանին։ Վայկոյի նաւահանգիստէն մեկնած էր ան՝ Ամերիկա երթալու համար՝ կողերուն մէջ խոշոր բեռով մը, ծովային իշխանութիւնները խուզարկեցին զայն մէկ ծայրէն միւսը։ Ինտ քննութեան մը ենթարկուեցան իր տասնըչորս ճամբորդները որոնք հարկ եղած տեղեկութիւնները տուին իրենց անցագրերուն և գործերուն մասին։ Բոլորն ալ զժգոհ էին բրիտանական իշխանութիւններու այս միջամտութենէն քանի որ նաւը կը ճամբորդէր մէկ չեզոք նաւահանգիստէն միւսը։

Վայկոյի ամենէն խոշոր թուղթի գործարանին ներկայացուցիչը և ուրիշ Սպանացի մը — քարիւղի զատրանններէն մէկուն պետը — որոնք ստիպուած էին Բոթերտամ գտնուիլ մայիս 18ին, անիծեցին Անգլիան և անգլիացիներու լրբութիւնը։ Բարեբախտաբար կը խօսէին սպաներէն և իրենց բառերը անհամբերութենէ եւ զայրոյթէ զատ ուրիշ տպաւորութիւն չներչնչեցին մաքսի պաշտօնեային։ Անգլիացի պաշտօնեան սովորաբար կ'ատէ օտար լեզուները և եթէ քիչ մը յարգանք ունի իր մայրենի լեզուին հանդէպ, պատճառը այն է որ կը հասկնայ զայն։

Ուրիշ հինգ Սպանացիներ եւս կային իրենց նաւուն վրայ՝ բոլորն ալ առեւտրական յարաբերութիւններով կապուած Հոլանտայի հետ։ Այնուհետ էր նաև կարճահասակ եւ դիւրագրգիռ Փորթուկալցի երամիչտ մը որ Ամերիկա կ'երթար՝ Օփերային մէջ իր գտած նոր պաշտօնին գլուխը անցնելու համար։ Ինչո՞ւ այս անպատուութիւնը — կը պոռար ան մաքսի պաշտօնեային — երբ իր հայրենիքը՝ Փորթուկալը կը կռուէր Դաշնակիցներուն համար ֆրանսական ճակատին վրայ։ Փորթուկալը իր նաւատորմը տուած չէ՞ր անոնց թշնամի սուզանաւերուն դէմ պաշտպանուելու համար։

Նաւուն վրայ էին նոյնպէս չորս Հոլանտացի առեւտրականներ որոնք իրենց հայրենիքը կը վերադառնային Սպանիայէն։

Իրենցմէ մէկը որ իր կինը տարած էր Սպանիա 1915 ին, ընդծովիայ պատերազմէն առաջ, կը վերադառնար հիմա անոր հետ։ Իրրեւ Հոլանտացի զժգոհ էր այս խուզարկութենէն, բայց իրրև ամուսին, կը թուի թէ գոհ էր բրիտանական իշխանութեանց այս անակնկալ պաշտպանութեանց համար։

Քալեց։ Անցաւ Ավընիւ տը Նէօեին, Փորթ Մայեօն, Շան զ'Էլիզէն, Ռոնքորաը։ Քալեց Սաքրէ Քէօրի բլուրէն վեր, մտալ ու յոգնաբեկ։ Ոտքերուն ձայնը սալայատակին վրայ մեքենական թափահարումն էր կարծես իր կամքին։ Մէկ սեփականութիւն ունէր հիմա — կամքը։

Ուզեց քալել չարունակ, քալել անդադար, ոչ թէ կէտի մը հասնելու կամ Լըվիճ փողոցի խեղճուկրակ պանդոկը հանգստանալու այլ յիմար ճակատագրէն վերջնականօրէն չպարտուելու, չմեռնելու համար։

Ո՛չ յոյս, ոչ ալ երազ ունէր այլեւս։ Իր արձակուրդին տեւողութեանն ալ չափի հանդիպի անոր փաթիլի մէջ, հաւանական չէր։

Շարունակեց ճամբան մութ, լուռ եւ ամայի փողոցներէն, ուրիշ ընելիք չկար, քալեց որպէս զի հեռանար արձակուրդի երազէն, եւ երթար հոն ուր բազմութիւններու ձայնը զինքը կը կանչէր։